

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 386/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **PHAREX, s. r. o.**, Prieložtek 1, Martin, IČO 44 073 437, zastúpenej Hronček & Partners, s. r. o., Kálov 1, Žilina, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 31S/102/2020 z 8. decembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. februára 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 31S/102/2020 z 8. decembra 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľka navrhuje, aby bolo napadnuté uznesenie zrušené, vec vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie a aby jej bola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľka sa v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 31S/102/2020 iniciovanom jej správnu žalobou z 12. augusta 2020 domáha preskúmania zákonnosti a následne zrušenia rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky ako žalovaného č. 101165093/2020 z 13. júla 2020, ktorým žalovaný správny orgán ako odvolací orgán zamietol odvolanie sťažovateľky a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Žilina č. 102925109/2019 z 18. decembra 2019. Týmto rozhodnutím správny orgán prvého stupňa vyrubil sťažovateľke rozdiel v sume 2 494 931,35 eur na dani z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie 2015 vyberanej zrážkou. Sťažovateľka tiež v správnej žalobe navrhla podľa § 185 a nasl. Správneho

súdneho poriadku priznanie odkladného účinku správnej žalobe vzhľadom na skutočnosť, že okamžitým výkonom napadnutých rozhodnutí správnych orgánov jej hrozí závažná ujma, značná finančná škoda a iný vážny nenapraviteľný následok, pričom súčasne priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom. Krajský súd napadnutým uznesením návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe zamietol.

III.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka uviedla, že k porušeniu jej základných práv došlo tým, že krajský súd o jej návrhu rozhodol podľa neúčinného právneho predpisu, a to podľa ustanovení zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (ďalej len „zákon č. 67/2020 Z. z.“), ktoré v čase jeho rozhodnutia už neboli právne účinné, pričom práve tieto ustanovenia sú nosným argumentom krajského súdu, na ktorom postavil a odôvodnil celé napadnuté uznesenie. Krajský súd tak nerozhodoval podľa právneho stavu v čase vydania rozhodnutia, hoci v tejto veci tak postupovať mal. Pri rozhodovaní vychádzal zo znenia zákona č. 67/2020 Z. z., ktoré platilo a bolo účinné pred jeho novelou prijatou 22. septembra 2020 a účinnou od 29. septembra 2020, t. j. platnou a účinnou v čase rozhodovania o návrhu sťažovateľky na priznanie odkladného účinku správnej žalobe.

4. Neexistenciu hrozby závažnej ujmy krajský súd oprel o § 2 zákona č. 67/2020 Z. z. v znení účinnom do 28. septembra 2020, kedy § 2 ešte neobsahoval odsek 3. Tento odsek 3 bol do § 2 zákona č. 67/2020 Z. z. doplnený novelou (zákonom č. 264/2020 Z. z.) účinnou od 29. septembra 2020 a v jeho zmysle „*Na účely opatrení podľa § 3 a 4, § 6, § 8 až 12, § 16 až 18a, § 20 až 24a, § 24c až 24h, § 24j, § 24n a 24o, § 33, 34, § 36 ods. 1 a 3, § 36a a § 36c ods. 1 a 2 sa obdobie pandémie považuje za skončené 30. septembra 2020 a na účely opatrení podľa § 7, 24i a 31 sa obdobie pandémie považuje za skončené 31. decembra 2020.*“. Krajský súd mal teda správne aplikovať zákon č. 67/2020 Z. z. v znení účinnom k 8. decembru 2020, t. j. ku dňu vydania napadnutého uznesenia. V priamej príčinnej súvislosti s tým vyvodil záver, že „*mimoriadna situácia nebola odvolaná a všetky daňové exekúcie sú zo zákona odložené*“. Tento odklad daňových exekúcií pritom vyplýva z § 11 zákona č. 67/2020 Z. z., avšak práve aj na účely tohto ustanovenia bolo obdobie pandémie skončené k 30. septembru 2020, t. j. v tomto prípade (s účinnosťou od 29. septembra 2020) nie je obdobie pandémie vymedzené trvaním mimoriadnej situácie. Krajský súd aplikáciou právnej normy v znení, ktoré bolo účinné len do 28. septembra 2020, nesprávne vymedzil obdobie pandémie, ktoré bolo pôvodne vymedzené trvaním mimoriadnej situácie. Odklad daňových exekúcií podľa § 11 pritom platil len počas obdobia pandémie, ktoré bolo v čase vydania napadnutého uznesenia už skončené, t. j. krajský súd nemohol 8. decembra 2020 rozhodovať na základe právneho stavu, ako keby obdobie pandémie ešte trvalo.

5. Odklad daňových exekúcií zo zákona je podľa sťažovateľky jediným dôvodom zamietnutia jej návrhu, keďže ostatné podmienky na priznanie odkladného účinku správnej žalobe krajský súd neskúmal.

6. Z uvedených skutočností vyplýva podľa sťažovateľky ústavná neudržateľnosť napadnutého uznesenia, keďže konanie, v ktorom súd rozhodne podľa neúčinného predpisu, nemôže byť spravodlivé a jeho výsledok akceptovateľný.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

8. Ústavný súd pripomína, že vo vzťahu ku všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti s ústavnými sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu, sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09).

9. Krajský súd odôvodnil napadnuté uznesenie tým, že sťažovateľka nepreukázala, že by jej priamo hrozila závažná ujma, vzhľadom na to, že v aktuálnej situácii (v čase vydania napadnutého uznesenia) nemôže dôjsť k daňovej exekúcii v dôsledku opatrení podľa zákona č. 67/2020 Z. z. Sťažovateľka svoju ústavnú sťažnosť založila na kritike tohto dôvodu napadnutého uznesenia, pričom jej argumentácia (bod 4) je správna a daňová exekúcia v čase vydania napadnutého uznesenia už mohla prebiehať. V tomto smere teda krajský súd sťažovateľkinu vec nesprávne právne posúdil.

10. Krajský súd však odôvodnil napadnuté uznesenie aj tým, že v prípade právoplatného a vykonateľného rozhodnutia, ktoré je podkladom pre daňovú exekúciu, je možné využiť najprv inštitúty podľa zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“), ktoré umožňujú odvrátiť nepriaznivé účinky daňovej exekúcie za splnenie určitých podmienok. Ide napr. o odloženie daňovej exekúcie podľa § 95 ods. 2 daňového poriadku s poukazom na § 96 ods. 1 písm. a), resp. b) daňového poriadku. Až prípadné nevyhovenie správcu dane návrhu na odloženie exekúcie by mohlo podľa krajského súdu predstavovať dôvod na jeho rozhodnutie o priznaní odkladného účinku správnej žalobe. Sťažovateľka v odôvodnení ústavnej sťažnosti uvedený dôvod napadnutého uznesenia nijako nenapáda. Ústavný súd sa ním preto ani nemohol zaoberať, keďže

mu to nedovoľuje § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania.

11. Aj keď sa krajský súd dopustil právneho omylu, pokiaľ ide o sťažovateľkou kritizovaný dôvod napadnutého uznesenia, ústavný súd nevyužíva kasačnú právomoc proti odôvodneniam napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov, ale len proti ich výrokom, ktoré predstavujú záväzné časti týchto rozhodnutí. Keďže výrok napadnutého uznesenia je odôvodnený aj takým dôvodom, ktorý sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nijako neatakovala (preto ho ústavný súd nemohol preskúmať), jeho kasácia by síce mohla viesť k oprave sťažovateľkou napadnutého dôvodu krajského súdu, no zároveň by nevyhnutne viedla k rovnakému výsledku pre sťažovateľku, teda k zamietnutiu jej návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe, a to na podklade ústavnou sťažnosťou nespochybného dôvodu.

12. Na základe uvedených skutočností ústavný súd ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2022

Peter Straka
predseda senátu